

Evaluering av Barneblikk

Presentasjon av funn fra evaluering av Barneblikk med hovedvekt på brukernes opplevelse

Tonje Hungnes, PhD, Helseinnovasjonssenteret
Solveig Straume, PhD, Helseinnovasjonssenteret

Oktober 2024

Bakgrunn for opprettelsen av Barneblikk familieteam?

- Helse og omsorgsdepartementet (HOD) har pålagt alle helseforetak å etablere helhetlige og langsiktige oppfølgingstjenester for gravide og småbarnsfamilier med rusproblem eller psykiske vanskeligheter (Meld. St. 26 (2014-2015)). Dette ble forsterket i Stortingsmelding 9 (Meld. St. 9 (2023–2024), s. 115), behovet for «tettere samarbeid mellom kommunale helse- og omsorgstjenester og sykehus og tverrsektorielt samarbeid i kommunen» understrekes
- Barneblikk familieteam inngår som en del av Helse Møre og Romsdals satsing på tidlig innsats og pålegget fra HOD om helhetlige og langsiktige oppfølgingstjenester for småbarnsfamilier med rusproblem eller psykiske vansker
- Familieteamene er etablert i fire kommuner knyttet til lokalsykehusene:
 - Ålesund oppstart årsskiftet 2018/2019
 - Molde oppstart februar 2019
 - Kristiansund oppstart september 2020
 - Ulsteinvik oppstart oktober 2020
- Barneblikk er en samhandlingssatsing mellom kommuner og spesialisthelsetjenesten

Hva er tilbudet Barneblikk familieteam?

- Et gratis lavterskeltilbud som tilbyr utvidet oppfølging til gravide og småbarnsfamilier som er berørt av rus eller psykiske vansker (nå eller tidligere i livet, utfordringer selv eller som pårørende)
- En «los-tjeneste»: «Det overordna målet er at familieteamet skal fungere som støtte og los for familiene i oppfølginga når rus eller psykiske vanskar er eller kan bli belastande for foreldrerolla eller for borna sin kvardag»*
- Barneblikk involverer hele familien i oppfølgingen: «... både barna og dei vaksne trengje hjelp og støtte. Difor vert heile familien involvert ... kva som er viktig for barnet, kva som er viktig for det einskilde familiemedlem, og kva som er viktig for familien som heilheit.»**
- Oppfølgingen av Barneblikkfamilier kan starte fra graviditeten eller før barnet har fylt ett år, og kan vare frem til barnet begynner i første klasse. For noen familier kan tilbudet vare lenger, da nye barn gjerne har kommet til siden første kontakt, og behovet fortsatt er til stede**
- Hva kan Barneblikk bidra med? **
 - Familien kan få tilbud om samtaler og hjemmebesøk som for eksempel: få oversikt over familien sin situasjon og hva som kan gjøre hverdagen lettere, styrke foreldra i foreldrerolla, om barnet si utvikling og korleis familien kan få det bedre sammen, familie-/ barne-/ søsken- og parsamtalar, hjelp til å mestre utfordringer på ulike livsområder og noen å kontakte når en har behov for en prat
 - Familien kan få hjelp til å kontakte andre hjelpetjenester: få informasjon om aktuelle hjelpetjenester, behandlingstilbud og frivillige tilbud, hjelp til å ta kontakt, få en følgesvenn i møte med andre tjenester og hjelp med å koordinere når det er behov for andre tjenester
 - Barneblikk familieteam tilbyr også veiledning til samarbeidspartnere om familier med rus og psykiske utfordringer
- Barneblikk er opptatt av brukermedvirkning: familiene selv er med på å bestemme hva de behøver hjelp til, hvor de skal møtes og hvor ofte. Tre spørsmål er formulert for å veilede de som jobber i tjenesten: «Hva er viktig for deg? Hva er viktig for barnet ditt? Hva er viktig for familien din?»***

Kilder: *Grytten, M. (2017). Barneblikk. Satsingen skal utvikle tiltak for å styrke oppfølgingen til gravide og småbarnsforeldre som omfattes av rus eller psykiske vansker i Møre og Romsdal. <https://ekstranett.helse-midt.no/1011/Sakslite%20og%20protokoll/Sak%202017-62%20-%20Vedlegg%201-03%20-%20Rapport%20-%20%20Barneblikk.pdf>

**<https://www.helse-mr.no/fag-og-forskning/samhandling/barneblikk#om-barneblikk>

Lervik, O., Grytten, M. & Ødegaard, L. (2022). Barneblikk i Møre og Romsdal. Tidlig innsats for de minste med tverrfaglig innsats og felles eierskap. Evaluering av et organisert samarbeid mellom kommuner og spesialisthelsetjeneste 2016 - 2021. Helse Møre og Romsdal HF

HELSEINNOVASJONSSENTERET

Barneblikk – organisering og antall familier

- Barneblikkteamene har noe ulik organisering i de fire kommunene mht. stillingsstørrelser. Felles for alle teamene er en klinisk ressurs på 50 % per fra Helse Møre og Romsdal. De øvrige ressursene er disponert av kommunene selv, finansiert av tilskudd fra Statsforvalteren*
- I løpet av perioden som Barneblikk har eksistert har mange familier fått råd og støtte. Tabell 2 gir en indikasjon på hvor mange, uten at den gir innblikk i hvor omfattende denne hjelpen har vært.
- Tabellen inkluderer både de som har vært innom Barneblikk for en kort periode og de som har fått jevnlig hjelp over flere år.

	Kristiansund	Molde	Ulstein	Ålesund
Kommune	2 x 50 %	100% + 50 %	2 x 50 %	80 %
Helseforetak	2 x 25 %	2 x 25 %	2 x 25 %	2 x 25 %

Tabell 1: Oversikt over stillingsressurser fordelt på kommune per august 2024

	2020	2021	2022	2023
Antall familier i kontakt med Barneblikk	101	136	142	154
Antall personer	256	414	457	581

Tabell 2: Oversikt over familier/familiemedlemmer som har vært i kontakt med Barneblikk per år fra 2020 til 2023 (har ikke oversikt over antall unike familier)

HELSEINNOVASJONSSENTERET

Bakgrunn for evalueringen og problemstilling

- Ole Johannes Lorvik, klinikkssjef Helse Møre og Romsdal, og Anne Grete Johansen, vikar for koordinator i Barneblikk tok kontakt med Helseinnovasjonssenteret med ønske om å evaluere tilbudet Barneblikk fra et brukerperspektiv
- Hensikten med oppdraget er å undersøke hvordan familiene som bruker / har brukt Barneblikk familieteam* opplever tjenesten
- Tre spørsmål for evalueringen ble formulert i samarbeid mellom oppdragsgiver og Helseinnovasjonssenteret:
 - *Hvordan bidrar Barneblikk til støtte og hjelp for ulike familier?*
 - *Hva kan Barneblikk gjøre annerledes?*
 - *Hvordan kan Barneblikk videreutvikles?*

* Vi omtaler Barneblikk familieteam også kun som Barneblikk

Metode: intervju

- Kvalitative semistrukturerte intervju med familier for å utforske deres erfaringer med tilbudet:
 - Om første møte med tjenesten
 - Oppfølging underveis
 - Medvirkning
 - Positive opplevelser med Barneblikk
 - Forbedringspunkter
- Kvalitative gruppeintervju med ansatte for å undersøke hvilke erfaringer de har med tilbudet:
 - Om første møte med familiene
 - Oppfølging underveis
 - Positive erfaringer med tilbudet
 - Forbedringspunkter

Intervjuguide familier:
<i>Om første møte med tjenesten:</i> <ul style="list-style-type: none">- Hvor hørte du/dere om BB første gang?- Hva var grunnen til at du/dere valgte å være med i BB?
<i>Om oppfølging underveis:</i> <ul style="list-style-type: none">- Kan du si litt om din families 'reise' i BB?<ul style="list-style-type: none">o Kan du fortelle om et typisk møte med BB?o Hvordan har dere brukt BB-teamet? (hvor, hva, når)o Hvordan har BB vært til hjelp for dere?- Hva har vært vanskelig i kontakten med BB?<ul style="list-style-type: none">o Kan du gi et eksempel?o Hvordan opplevde du å bli møtt?- Hvordan opplever du at BB samarbeider med andre tjenester om din situasjon?
<i>Om medvirkning:</i> <ul style="list-style-type: none">- BB er opptatt av at familiene skal være med å bestemme hva de trenger hjelp til og hvordan. Hvordan opplever du at dette stemmer ut fra deres opplevelser?<ul style="list-style-type: none">o Hva: Hvordan har dere vært med å bestemme hvilken oppfølging dere skal ha?o Hvor: Hvordan har dere innvirket på hvor dere har møttes?o Når: Hvilken innvirkning har dere hatt for når dere skal møtes?
<i>Positive opplevelser med BB:</i> <ul style="list-style-type: none">- Hva er det beste med BB for deres familie?<ul style="list-style-type: none">o Kan dere gi et eksempel på en situasjon der BB har vært spesielt viktig for dere?- Hvilken betydning har det hatt for din/deres familie å få oppfølging fra BB?- Ville du/dere anbefale andre familier å ta kontakt med BB?<ul style="list-style-type: none">o Hvorfor? / Hvorfor ikke?
<i>Hvordan kan BB forbedres:</i> <ul style="list-style-type: none">- Om du skulle gi et råd til de som jobber i BB, hva slags råd ville det være?- Er det noe du ville endre med BB? Beskriv/forklar Har du ellers noe du vil si til slutt?

Intervjuguide ansatte:
<i>Om første møte med brukerne:</i> <ul style="list-style-type: none">- Kan du si noe om hvordan et 'typisk' forløp til kontakt med familiene oppstår?<ul style="list-style-type: none">o Hvem 'fanger opp' situasjonen?o Hvordan får dere vite om familien/behovet?o Hvordan oppstår den første kontakten?o Hvordan avgjøres det at BB er det rette tiltaket for den enkelte familie?
<i>Om oppfølging underveis:</i> <ul style="list-style-type: none">- I et 'typisk' forløp, hvor ofte møter dere en familie?- Hvordan forløper et møte med familien og BB?- Kan dere si noe om hvordan dere jobber med å inkludere og følge opp hele familien?- BB er opptatt av at familiene skal bestemme eget forløp. Hvordan opplever dere at dette blir ivarettatt i praksis?- Hvordan opplever dere samarbeidet med andre tjenester?- Er det tjenester dere savner? (som dere tenker at det hadde vært bra/naturlig/viktig å samarbeide med?)
<i>Positive opplevelser med BB:</i> <ul style="list-style-type: none">- Etter ditt syn, hva har dere særlig lykkes med i BB?- Kan du gi noen eksempler på situasjoner der du mener BB har vært spesielt viktige/positive for familien?- Hva er det beste med BB?
<i>Hvordan kan BB forbedres:</i> <ul style="list-style-type: none">- Om det skulle vært noe du kunne endre med BB, hva ville dette ha vært?- Hvordan synes du at tjenesten bør rigges for å nå ut til flere? Har du ellers noe du vil si til slutt?

Metode: Gjennomføring og utvalg

- Datainnsamling mai – juni
- Intervjuene ble gjennomført i Barneblikks lokaler av to forskere og det ble gjort opptak. Informasjon om anonymitet og personvern ble gitt til alle informanter og samtykkeskjema ble underskrevet. Ingen personopplysninger ble samlet inn.
- Utvalgskriterier:
 - Familier med ulik fartstid
 - Variasjon i familiesammensetning
 - Bredder i utfordringer
- Familier: 16 intervju med 26 informanter fordelt på de fire lokasjonene. Varighet var mellom 30 minutt og en time.
- Ansatte: to gruppeintervju med ca. seks ansatte i hver gruppe

	Intervju 1	Intervju 2	Intervju 3	Intervju 4	Intervju 5
Ålesund	Mor	Mor og far	Mor og far		
Kristiansund	Mor og far	Mor	Mor og far	Mor	Mor
Ulstein	Mor	Mor og far	Mor og far	Mor og far	
Molde	Mor	Mor og mor	Mor og far	Mor og far	

Tabell 3: Oversikt over informanter fordelt på kommuner

Metode: Utvalget

- Ulike familietyper er representert:
 - Samboende med ett barn
 - Samboende med flere barn
 - Foreldre med eneomsorg
 - Foreldre med delt omsorg
- Et bredt spekter av behov for oppfølgingen og ofte en kombinasjon av flere utfordringer. For eksempel:
 - Rusproblematikk: egen eller fra oppvekst (foreldre)
 - Konfliktfylte brudd
 - Ulike psykiske plager eller lidelser
 - Samlivsutfordringer
 - Manglende struktur i hverdag
- Ulik fartstid: fra sju måneder til flere år

Analyse

- Alle intervju ble tatt opp og transkribert
- Intervjuene med familiene ble kodet i Nvivo inspirert av analysestrategien stegvis-deduktiv induksjon (SDI)*
 - Første steg var empirinær koding; koder som er tett på informantutsagn
 - Andre steg var kodegruppering; gruppere koder som har en innbyrdes tematisk sammenheng for å danne utgangspunkt for temaene i analysen
 - Resultatet ble seks grupperinger (se tabell 4)
- Ansattintervju er per rapportdato kun kodet etter første steg

Empirinære koder	Kodegruppering	
Barneblikk har betydd veldig mye	Helhetlig tilnærming til familien	
Viser forståelse for situasjonen vår		
Fyller en rolle ingen andre tar		
Ser oss som familie		
Noen å snakke med som kunne gi råd	Trygging i foreldrerollen	
Få andre å spørre		
Hjelper på en respektfull måte		
Trygger oss i foreldrerollen		
Nyttig med et utenfrablikk på situasjonen		
Mangel på rollemodeller		
Stoler på de		
Trygt med Barneblikk	Et fleksibelt, langsiktig tilbud med stor grad av medbestemmelse	
Fikk informasjon om tilbudet via...		
Fleksibelt tilbud		
Langsiktigheten i tilbudet er en trygghet		
Lett å få hjelp		
Vi er med og bestemmer		
Organisering av team		
Ville anbefalt andre å prøve		
Forbedringsområder: stigmatiserende profilering, presset tjeneste, få kommuner med tilbud	Forbedringsområder	
Fått ulike verktøy som anvendes i hverdagen	Verktøy til å håndtere familielivet	
Samhandler med andre instanser	Bidrar til mer sammenheng mellom tjenestene	
Støtte i møte med andre		

Tabell 4: Oversikt over empirinærekoder og kodegruppering

* Tjora, A. (2024). Viten skapt. Kvalitativ analyse og teoretisering ved stegvis-deduktiv induksjon (2. utg.). Cappelen Damm Akademisk

1. Helhetlig tilnærming til familien

- I samtlige intervjuer kom det frem at Barneblikk har spilt en viktig rolle for familienes fungering på ulike måter:
 - Som en støttespiller i en utfordrende/utrygg småbarnstid
 - For å kunne veilede og følge opp slik at de beholdt omsorg for barnet/barna
 - Råd og veiledning til å få struktur på hverdagen
 - Bidra til å mestre usikkerhet i foreldrerollen
- Råd og veiledning fra Barneblikk gjorde de tryggere som foreldre og bidro til at de mestret hverdagen på en bedre måte

Familie 14: Forelder 1: Barneblikk har betydd veldig mye da. Det har vært en trygghet i utrygg tid, på en måte. Forelder 2: Ja, det har vært kanskje det eneste trygge.

Familie 1: Jeg føler egentlig at jeg ikke hadde fått til noe hvis jeg ikke hadde kontaktet de. Så for meg var Barneblikk en veldig stor del av alt. Skikkelig stor hjelp ... følte at jeg ledet meg på riktig vei, kanskje vekk fra konflikt, heller mot den riktige veien mot at det skulle bli bra, at det skulle ordne seg.

Familie 3: Så i dag har jeg og <barnets navn> et veldig solid forhold, kan egentlig si at det har reddet forholdet... Jeg var jo redd for at hvis det fortsatte slik, er det ikke sikkert at han ville hatt kontakt med meg når han ble voksen.

1. Helhetlig tilnærming til familien

- En gjennomgående forklaring på hvorfor Barneblikk har hatt en viktig rolle er den helhetlige tilnærmingen til familien og situasjonen:
 - Trygghet å ha en instans som kjenner familien og situasjonen for å kunne veilede på en god måte
 - Bevisstgjør foreldrene på å ta barnets perspektiv og hvordan de påvirkes av hvordan ting er hjemme

Familie 14: Trygt å vite at du har noen der ... og som følger deg litt på veien og kan vise deg hvordan det var før ... hvor langt dere har kommet på de punktene. Det er veldig godt. Bekreftelse på det eller det... som rydder opp litt på dine vegne, hjelper deg å forstå. Samtidig er de veldig opptatt av dattera vår og vårt forhold til henne og hvordan ting er hjemme, i barnehagen og alle disse aspektene ved livet ... Hun (ansatt i Barneblikk) stiller de rette spørsmålene, og du tør å være åpen ... du vet at her er det trygt, her kan vi fortelle hvordan det er ... hun har forventninger til oss også. Og for at vi skal fungere best mulig som familie ... være med å bygge opp oss som familie, at vi skal fungere godt, og at lillemor skal ha de beste forutsetningene for å få det bra. Det er jo nå vi bygger grunnmuren på utviklingsstadiet, og forstå det også, hos barnet vårt.

Familie 7: Det var så godt at det var noen som kjente oss, som kjente både situasjonen, som kjente alt som pågikk. Som kunne følge opp både i barnehage og koble oss sammen, gir oss en trygghet hele veien... Vi får god støtte og rådgivning underveis. Vi har noen å prate med.

Familie 2: Hun har sett på oss som familie, og vært opptatt av å gjøre det beste for oss ... inkluderer hele familien ... hjulpet alle i familien. Hun skryter over minsten, og han eldste. Betygger oss på mange områder som familie, synes jeg.

2. Trygging i familierollen

- Det å bli forelder fører med seg mange spørsmål. En fellesnevner for alle familiene var behovet for å få råd og veiledning i hverdagen for å bli tryggere som foreldre
- Noen hadde foreldre, søsken og venner de kan spørre, mens flere av familiene i utvalget, manglet dette av ulike årsaker:
 - Noen hadde lite nettverk
 - Andre hadde nettverk men få som de stolte på kunne gi de gode råd
 - Andre ønsket ikke å dele sårbare utfordringer med familie eller venner
 - Noen manglet gode rollemodeller i egen oppvekst
- Barneblikk er for disse familiene beskrevet som en viktig sparringspartner for å bli trygget i familierollen

Familie 3: Særlig for oss som har lite familie å støtte oss på, så har vi ikke så mange å spørre som jeg setter pris på meningen til. Og kan på en måte verdi og vektlegge innputten de kommer med... Så det å ha sånne type helsestasjoner, Barneblikk og fastlege og folk man kan spørre om råd, det er veldig viktig.

Familie 6: *Forelder 1:* Vi har ingen. Har ingen. Mamma, når hun bestemmer seg for det, eneste. *Forelder 2:* ikke alle som skjønner de forskjellige utfordringene. At det bare er tull, liksom... De siste seks årene har det vært egentlig jævlig tøft. *Forelder 1:* vi har ikke noen familie som stiller opp i det hele tatt. Ikke noe som vi får noe ut av, i hvertfall.

Familie 9: For barndommen min ... jeg har ikke fått den omsorgen jeg skulle hatt. Så jeg prøver å unngå at jeg blir som mammaen min ... jeg prøver 100% å unngå det. Så jeg vil ha råd, hjelp og veiledning... For at dattera mi skal få det beste som jeg kan ... Det de faktisk har gjort er å hjelpe meg å innse hva jeg gjør feil, og retter på hva jeg gjør med ungen min. Slik at hun skal vokse opp og bli selvstendig. Og veileder meg og snakker om positive ting i stedet for negative ting.

2. Trygging i familierollen

- Her er noen eksempler på hvordan Barneblikk bidro til å kompensere for manglende nettverk og spilte en viktig rolle for at familien skulle bli trygg i familierollen

Familie 2: Egentlig utfordringer og ting vi bare trenger å lufte ... bare å få snakke med noen. Hun (mor) har stor familie, men vi har kanskje ikke så mange å prate med ... vi har ikke så mange oppegående for å si det rett ut... <navn på mor> går i behandling til psykolog, og det er bra... det er greit å ha henne <ansatt i Barneblikk> å prate med på et litt lavere nivå hjemme om alt. Ja, for hun kan så mye om forskjellige ting.

Familie 9: Jeg sliter litt med å tro at jeg er god mor. Noe jeg får høre med de (BB) hver dag at jeg er. Jeg ser ganske ned på meg selv. Og har ikke helt tro på meg selv. Men de i Barneblikk får meg til å innse at jeg gjør en veldig god jobb. Jeg klarer å stå alene.

Familie 10: De begynte vel med å se på alt, hvordan leken var, mat... så endte vi opp med bleie fordi det var noe vi slet med, så det fikk vi hjelp med. For alt det andre var de tydeligvis så fornøyde med ... Så da gjorde vi det tydeligvis sånn som de ønsket det. Det var veldig kjekt å få høre. For da fikk vi faktisk inn at vi har faktisk litt rett... det med bleie, så fikk vi påpeke hva vi kunne forandre, hva vi kunne prøve... Og det gjorde jo faktisk det at det ble bedre ... Det beste for meg er at gjennom den tiden de har vært der og hjulpet til, så lærte jeg meg å knytte meg til min egen unge. Det er det beste ... at jeg skulle klare å knytte meg til han selv om jeg kanskje ikke følte det der og da... forstå signalene en baby gir eller et barn.

Familie 14: så tenker man at man er en dårlig mor, eller at dette blir barnet påvirket av, og sånn ting... for man går jo mye i skyld og skam og dårlig samvittighet ... Støtte opp meg, trygge meg i mamma-rollen, tror jeg. Med alle de andre rollene. Det er første barn og skummelt å se så mange andre ting som en føler brenner. Det tror jeg egentlig er det, å trygge meg i min posisjon.

3. Verktøy til å håndtere familielivet

- Mange familier trakk frem ulike verktøy som Barneblikk har introdusert de for: Trygghetssirkelen (Cos), Marte Meo-metoden og funksjonssirkelen
- Flere fortalte hvordan disse verktøyene har bidratt til å endre hvordan de tenker og handler i samvær med barna

Familie 3: Vi føler jo at vi har fått en metode som vi kan anvende på andre ting. Det blir litt sånn: «Hva ville <navn på ansatt i Barneblikk> sagt i denne situasjonen?» ... Tips som de kom med, som også har hjulpet veldig mye... vi har fått et helt annet forhold som følger av det... så da la jeg om strategien og vi begynte å bruke mye mer tid på han (sønnen). Ikke kjeft, bare fokus på det som er positivt... brukte Marte Meo-metoden.

Familie 10: Andre ting har jo vært direkte positivt og hjulpet meg å se guttungen sitt perspektiv ... COS-kurs.. falt innenfor det ... det føler jeg fremdeles hjelper ... Jeg er veldig på at jeg har lyst til å oppfordre denne utforskende delen som gutten vår har, så der har kursgreiene kommet veldig godt med. Nå forstår jeg jo prosessen, så da er det mye lettere for meg i hvert fall å la han gjøre det ... Jeg har fått mange verktøy i min mentale verktøykasse med Barneblikk. Det er mange ting de har foreslått som jeg har gjort.

Familie 12: Jeg har ikke lyst til at det skulle være sånn. Men jeg klarte til slutt, altså med samtaler her (Barneblikk) å forstå litt mer med trygghetssirkelen. Hvor jeg selv er, hva kan jeg bruke toleransvinduet til. Har jeg fylt opp, eller ikke? ... og hva kan jeg da gi til han (henvendt til far) eller ungene? ... Det er jo det vi har fått hjelp til. Så det har vært kjempeviktig ... det har hjulpet meg en god del, med å sortere ting, satt ting på knagger, å øke det toleransevinduet som ikke var der ... det går så mye bedre ... Jeg har fått mange verktøy i min mentale verktøykasse med Barneblikk.

4. Bidrar til mer sammenheng mellom tjenestene

- Flere av familiene i utvalget var i kontakt med andre tjenester og instanser som for eksempel NAV, barnevern, psykolog, fastlege og BUP. Det å forholde seg til mange aktører, i tillegg til å ha utfordringer selv, opplevdes av mange som vanskelig. I en slik situasjon ble Barneblikk omtalt som en god støtte
- Flere fremhevet fordelene med at Barneblikk har kontakt med andre tjenester som familien var i kontakt med. Her bidro Barneblikk med kunnskap om de ulike tjenestene og hvem som har ansvar for hva:
 - Hjelp til å navigere i og forstå 'systemet'
 - Støtte i møte med andre:
 - Flere ga fullmakt til Barneblikk slik at de kunne snakke med fastlegen eller psykologen for å forklare hjemmesituasjonen
 - Flere som brukte Barneblikk til en støtte i møte med andre instanser, begrunnet det med at de ble tatt mer på alvor og/eller fikk en støtte til å fortelle sin historie fra en part som kjente til hjemmesituasjonen

Familie 9: De kan faktisk snakke med NAV. Det gjorde <navn på ansatt i Barneblikk>. Og <navn på en annen ansatt i Barneblikk> snakket med de i kommunen. Så de er ganske behjelpelige, der jeg trodde jeg ikke kom til å være behjelpelige. Så de er liksom behjelpelige overalt. Systemet er forferdelig vanskelig å forstå.

Familie 14: Jeg får noen ledetråder på hva jeg kan gjøre ... Hvor jeg kan ta kontakt. Hvilke spørsmål burde jeg stille? Så det at hun (ansatt i Barneblikk) har den innsikten i tillegg på en måte, at hun vet hvordan systemet fungerer.. hun har vist oss vei, hvor kan vi ta kontakt, og med hvem, og på hvilket grunnlag, veiledet oss ... Det er noe med det å ha så mange baller i luften...

Familie 1: Så prater de litt med fastlegen min for meg, hvis jeg trengte det... Det var en veldig skummel situasjon. Jeg synes det var fint å ta praten for meg. Både med barnevernet og fastlegen ... Om det stemte at jeg ble tatt mer seriøst eller ikke, det er ikke sikkert. Men for min egen del følte jeg kanskje at jeg ble hørt. Hvis jeg ikke ble hørt av barnevernet, så ble jeg hørt av Barneblikk... det var kanskje at jeg følte meg tryggere. Jeg syntes det var lettere å prate. Hvis jeg glemte noe som de (Barneblikk) synes var viktig, så kunne de minne meg på det.

5. Et fleksibelt, langsiktig tilbud med stor grad av medbestemmelse

- På spørsmål om medvirkning var det tydelig at familiene selv opplever at de har stor påvirkning for hvordan de har hatt kontakt med Barneblikk. I intervjuene var det fire ting som var gjennomgående på tvers av familienes opplevelse:
 - Flexibilitet mht. til møtested; hjemme, i Barneblikks lokaler eller ute (gå tur / lekeplass).
 - Lett tilgjengelig; lett å få kontakt og avtale møte
 - Vi bestemmer; hvor ofte en møtes, tema for samtalene og hvor en møtes (til en viss grad)

Familie 2: Eldstemann har vært en del syk. Så det har vært veldig mye. Men at hun (ansatt i Barneblikk) kan komme til oss slik at vi likevel kunne gjennomføre disse samtalene, det har vært veldig fint. Har vært lyspunktet ganske mange ganger, egentlig.

Familie 12: Det er en melding unna, eller en telefon unna hvis ting skulle skjære seg ... Finner et ledig tidspunkt, så kommer de kjappst mulig. Så vet du at du har den støtten bak, uansett hvordan det går i livet, om det er livet skjer, eller ting blir for masse ... det har vært fint å ikke trenge henvisning, for man kan ikke planlegge hva man trenger den dagen, eller hva som skjer.

Familie 15: Jeg synes at vi får det i ganske stor grad. Jeg føler jo at vi får være med å bestemme men også at de ser hva vi har behov for. Det er jo ikke alltid at en ser selv hva en har behov for, på en måte. Og da er det jo fint at de kommer med forslag også sier jo vi ja eller nei. Det er ikke sånn, sånn blir det, liksom.

6. Forbedringspunkt

- Alle familiene fikk spørsmål om hvordan Barneblikk kan forbedres. Det var tre punkt som ble trukket frem av flere:
 - Stigmatiserende: Flere av familiene nevner at profileringen av Barneblikk kan oppleves som stigmatiserende og føre til at noen tenker at de ikke er i målgruppen hvis de har «moderate» utfordringer
 - Få kommuner: utvides til flere kommuner fordi de selv vurderte å flytte eller at de kjente familier i andre kommuner med behov for et tilsvarende tilbud
 - Flere ressurser: flere påpeker at de skulle ønske tilbudet ble utvidet til flere dager og at de ansatte fikk mindre press.
- Og ett punkt som to familier nevnte:
 - Få menn i tjenesten: Barneblikk kunne hatt godt av også å ha mannlige ansatte. Argumentet var at en mann kunne lettere komme i kontakt med fedre og kanskje skape en tettere tilhørighet til de fedrene som i utgangspunktet er skeptiske til tilbudet eller til å få hjelp

Familie 1: Står at det er noe med at du sliter med rusmisbruk og psykisk helse. Jeg tok kontakt ... skrev at kanskje ikke det var rett for meg. Jeg slet kanskje litt psykisk, men det var barseltid og rett etter fødsel. Jeg hadde ikke rusproblemer, så jeg følte at det hørtes ut som det kanskje ikke var helt for meg.

Familie 9: Få Barneblikk i alle kommuner. I alle fall de fleste. Det er et supert tilbud. Og jeg synes at folk burde faktisk få oppleve det og ikke bare noen få.

Familie 9: At det må fortsette å være slik som det er. De må ikke forandre seg. De er fantastiske damer. De skulle hatt en mann her da, kanskje. Det er det eneste.

Familie 3: De er for få mennesker på for mange brukere ... en presset tjeneste med mange brukere som trenger hjelp. Det er ikke det at jeg venter veldig lenge for å få hjelp. Men så er det heller ikke noe akutt tilbud. Hadde de vært bedre bemannet, så kanskje det hadde vært bedre for både brukere og for dem.

Hva er bra med Barneblikk sett fra de ansattes perspektiv?

- Tidlig innsats har stor forebyggende verdi
- Helhetsblikk på familiene
- Et langsiktig tilbud som gir trygghet
- Tverrfaglig team med komplementerende kompetanser
- Lavterskel tilbud på familienes premisser

Tidlig inn

«Vi begynner allerede i graviditeten ... Det synes jeg er veldig bra. Det er grunnlaget og de er mottakelige for da er det ikke noe som har gått skeis enda som du må pirke på. Da er det bare å se 'hva er målet?' Trygg tilknytning, og får bygge stein på stein.»

«Vi får jobbe med tilknytninger veldig tidlig... særlig kanskje traumatiserte foreldre, der vi kan begynne å snakke om den erfaringen man har i livet sitt, hva det gjør med det som foreldre, og det å komme i prosess på det. Det er veldig sjelden - og det er jo helt katastrofalt - å komme i den posisjonen i BUP... å være i en sånn posisjon at en kan komme inn så tidlig hos folk ... ellers aldri ville ha blitt fanget opp før problemene var så store at de ble innlagt i psykiatrien eller hamnet på BUP med vanskelige barn.»

Helhetsblikk på familien (loser)

«Mange sårbare familier ... økonomi, bolig, helsesituasjonen. Men helsestasjonen har ikke mulighet til å være med noen på NAV som ikke forstår hva NAV sier... Hvem gjør disse oppgavene her, hvis ikke vi har mulighet til det? De har ikke nettverket og ressurser rundt seg og er i utgangspunktet veldig sårbare. Helseyskepleier ... har ikke muligheten til å følge dem på ting familien synes er vanskelig å følge opp selv. Om det er møter med barnevern, eller NAV, eller kommunen generelt.»

«Du får jo fanget opp familier da, med fire forskjellige instanser inn. Med fire forskjellige syn, blikk på familien. Og så har vi masse kompetanse som vi kan møte med både med barn og voksne.»

Langsiktighet

«Det at vi kan følge opp helt til skolealder er det en del familier som synes er deilig. At selv om ungen min har passert to år kan dere være heiagjengen, om ikke annet en gang i måneden. Bare en liten 'boost' og sjekke hvordan situasjonen er nå.»

Tverrfaglige team

«Men vi kan på en måte bistå med veldig mye forskjellig. Når vi har forskjellige kompetanser, utdanning og erfaringer, så tilsammen kan vi bygge ganske bra tilbud til folk. Kompetansene i teamene komplementerer hverandre.»

Lavterskel

«Positivt med barneblikk er at vi kan være litt mer kreative og fleksible. Også er det jo frivillig, lavterskel. For mange tror jeg det er litt ufarlig at vi er opptatt av at de selv bestemmer selv. Vil dere benytte dere av vårt tilbud? Hvis ikke, ok, det er helt ok. Det skal ikke være noe sånn at de føler at de må komme til oss, og så blir det ekstra belastning for dem å møte opp. Det er veldig på deres premisser da, og det tenker jeg er en kjempestyrke.»

Hva kunne vært bedre med Barneblikk sett fra de ansattes perspektiv?

- Øke forståelse blant beslutningstakere om den samfunnsøkonomiske gevinsten av tidlig innsats og det forebyggende arbeidet Barneblikk gjør
- Øke stillingsressurser
- Tilby Barneblikk familieteam til flere av fylkets kommuner
- Annerkjennelse fra leder og kollegaer i den andre stillingen av stillingsprosenten i Barneblikk familieteam

Øke forståelsen for verdien av tidlig innsats

«Spesialisthelsetjenesten har fått et ansvar for å gi et lavterskeltilbud. Det er jo i oppdragsdokumentet fra HOD. Så da må de jo gjøre noe annet lavterskel. Det tror jeg ikke våre nærmeste ledere tenker på... hvis vi skulle gjort det lavterskeltilbudet alene, uten å ha med kommunenes resurser så hadde det jo krevet større ressurser.»

«Kommunene har veldig behov for dette tilbudet. Forebygging er en av veiene til bedre økonomi på sikt for mange store tjenester. Det koster veldig mye å plassere barn.»

«I utgangspunktet ganske lite ressurser, det er 150 %. Og som har så stor betydning for samfunnsøkonomien på sikt. Men det tror jeg ikke alle politikere ser da, de som sitter med budsjett.»

Øke stillingsressurser

«...hvis vi hadde hatt disse ressursene, så kunne det på en måte vært mer slik at vi møttes kanskje litt oftere enn en gang i uka. Så vi fikk følelsen av at det er et team.»

«... litt mer ressurser fra spesialisthelsetjenesten, sånn at vi kanskje hadde hatt i hvert fall to dager sammen. Nå har vi sånn ok kapasitet, men jeg tenker at vi kunne ha gjort mye mer da, med bare å øke ressursene litt.»

«Ulempen er jo rett og slett tid, altså det å bare ha en dag i uka som er satt av til Barneblikk . Det er veldig sårbart. Det er den dagen du har å spille på i forhold til avtaler ... hvis avtalen min i dag må avlyses, så er det kanskje fullt neste torsdag, og kanskje neste torsdag der igjen. Så det er veldig lenge til muligheten til å sette opp neste gang. Så det blir lite kontinuitet. Lite fleksibilitet . Så det er jo en utfordring.»

Bredde tilbudet

««... spesialisthelsetjenesten, for vi har ansvar for å gi likt tilbud til befolkningen i våre kommuner. Og på dette feltet er det bare en kommune som får det. Og så kommer det forespørsler fra de andre små kommunene rundt»

«... Få lov til å jobbe ute i flere kommuner i området.»

Annerkjennelse av stillingsprosenten

«Støtte fra leder, altså det å kjenne på at man har støtte i egen organisasjon til å gjøre den jobben vi gjør, det er kanskje det man kjenner litt på.»

«Vi har så lang venteliste i BUP. Kan vi bruke ressurs på det her?»

Oppsummering

- Hvordan bidrar Barneblikk til støtte og hjelp for ulike familier?
 - Mestring av foreldrerollen i form av veiledning og verktøy.
 - Trygghet ved å være et langsiktig tilbud
 - Bidrar til koordinering og sammenheng mellom tjenester
- Hva kan Barneblikk gjøre annerledes?
 - Profilere tilbudet for å sikre at det treffer alle i målgruppen
 - Ansette menn (i dag er det kun kvinner)
 - Utvide tilbudet til flere kommuner
- Hvordan kan Barneblikk videreutvikles?
 - Utforme en bærekraftig modell for å bredde tilbudet til flere kommuner for å ivareta det som er beskrevet som suksessfaktorer i dag: tverrfaglige team, lavterskel tilbud, helhetlig tilnærming til familiene som bidrar til at en kan iverksette tiltak som treffer den spesifikke familien
 - Synliggjøring av effekten av tidlig innsats. Lage en plan for å tydeliggjøre hvordan tilbudet avlaster andre tjenester?